

แผนแม่บทการท่องเที่ยวปี 2556-2563...กลไกยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวครั้งสำคัญของพม่า

ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องถือเป็นหนึ่งในธุรกิจที่มีศักยภาพในพม่าที่นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจ เนื่องจากพม่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งในเชิงภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม ประกอบกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลพม่าอย่างจริงจังภายหลังพม่าเปิดประเทศ ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาพม่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2556 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของพม่าเติบโตแบบก้าวกระโดด สะท้อนได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาพม่ามีจำนวนกว่า 2.04 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 93 จากปี 2555 และสามารถทำรายได้เข้าประเทศ 926 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากราว 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2555 อีกทั้งยังทำให้เกิดการจ้างงานในประเทศราว 300,000 ตำแหน่ง นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาพม่าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากเอเชียโดยเฉพาะไทย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และสิงคโปร์ คิดเป็นราวร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด มีระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ย 7 วัน และมีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเฉลี่ย 145 ดอลลาร์สหรัฐ

รัฐบาลพม่าเล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในฐานะแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพม่าให้ได้ร้อยละ 7 ต่อปี อีกทั้งช่วยลดความยากจนและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของประเทศผ่านการจ้างงาน โดยได้จัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวปี 2556-2563 (Myanmar Tourism Master Plan 2013-2020) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของพม่าให้มีมาตรฐานระดับสากล ซึ่งรัฐบาลพม่าได้เสนอแผนแม่บทดังกล่าวในการประชุม World Economic Forum on East Asia ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเนย์ปีดอว์ เมืองหลวงของพม่า เมื่อเดือนมิถุนายน 2556

แผนแม่บทการท่องเที่ยวปี 2556-2563

การจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวปี 2556-2563 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของพม่า เพื่อก้าวไปสู่การเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่น่าดึงดูดมากยิ่งขึ้น โดยเร่งพัฒนาบุคลากร หน่วยงานด้านการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ และระบบคมนาคมขนส่ง รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในธุรกิจโรงแรมในพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทดังกล่าวประกอบด้วยโครงการพัฒนาจำนวน 38 โครงการ มูลค่ารวม 486.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยรัฐบาลพม่าจะได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากรัฐบาลนอร์เวย์และธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ครอบคลุม 6 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

- การปรับปรุงด้านกฎระเบียบ อาทิ
  - ทบทวนกฎหมายการท่องเที่ยวของพม่าปี 2536 เพื่อให้ทันสมัยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
  - ปรับปรุงกระบวนการออกวีซ่าเข้าประเทศให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น
  - ปรับปรุงขั้นตอนการออกใบอนุญาตการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร บริษัททัวร์ และไกด์นำเที่ยว

- จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านการท่องเที่ยว (Tourism Executive Coordination Board) เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานระหว่างกระทรวง หน่วยงาน และสมาคม
- **การพัฒนาทรัพยากรบุคคล อาท**
  - ริเริ่มการเรียนการสอนหลักสูตรการท่องเที่ยวในระดับมัธยมศึกษา
  - สร้างพันธมิตรกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ ในอาเซียน
  - จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมการท่องเที่ยวเคลื่อนที่
- **การสร้างความแข็งแกร่งของระบบรักษาความปลอดภัย อาท**
  - จัดตั้งหน่วยตำรวจท่องเที่ยวเพื่อดูแลเรื่องการให้บริการและดูแลด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
  - อบรมและให้ความรู้เพื่อป้องกันการค้าเด็กและการท่องเที่ยวเพื่อประเวณี
  - กำหนดแผนป้องกันภัยพิบัติและแผนอพยพสำหรับนักท่องเที่ยว
- **การส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ อาท**
  - กำหนดแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่คุ้มครอง
  - กำหนดแผนการเดินทางสำหรับการท่องเที่ยวในแต่ละรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร การเดินทางแสวงบุญ และการท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE) เป็นต้น
  - กำหนดให้โครงการก่อสร้างโรงแรมเป็นโครงการเร่งด่วน
  - ให้สิทธิประโยชน์สำหรับโครงการท่องเที่ยวที่ใช้เทคโนโลยีสีเขียวและโครงการท่องเที่ยวที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนทั้งมวล (Barrier-free tourism) ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้สูงอายุและคนพิการ
- **การยกระดับและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาท**
  - ขยายสนามบินในกรุงเทพฯ และเมืองมณฑลเลย์ เพื่อรองรับจำนวนเที่ยวบินที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น
  - พัฒนาเส้นทางสายรองในพื้นที่การท่องเที่ยวสำคัญ อาท เมืองพุกาม (Bagan) ทะเลสาบ Inle เมือง Kyainton และชายหาด Ngapali
  - ก่อสร้างศูนย์การจัดนิทรรศการและการประชุม (MICE) ในเมืองท่องเที่ยวสำคัญ อาท เมืองย่างกุ้ง เมืองมณฑลเลย์ เมืองพุกาม และทะเลสาบ Inle
  - ปรับปรุงสะพานเทียบเรือในแม่น้ำพุกามเพื่อรองรับเรือท่องเที่ยวให้มากขึ้น
  - ปรับปรุงด้านการจัดการอนามัยบริเวณโดยรอบทะเลสาบ Inle
  - ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในเมือง Kyaukse ซึ่งเป็นที่ตั้งของพระราชวังอินทร์แว่น
  - ปรับปรุงเส้นทางเข้าสู่ชายหาด Ngapali ซึ่งรวมถึงการก่อสร้างถนนเข้าสู่หมู่บ้าน Lontha และถนนเชื่อมต่อสนามบิน Thandwe และหมู่บ้าน Ngapali
  - ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมเมืองย่างกุ้งกับเมืองสำคัญอื่นๆ อาท เมือง Patheingyi เมือง Chaungtha และเมือง Ngathayauk
- **การสร้างอัตลักษณ์ตราสินค้าด้านการท่องเที่ยวของพม่า อาท**
  - วางยุทธศาสตร์การตลาดใหม่และการวางตำแหน่งทางการตลาดของการท่องเที่ยวพม่าในตลาดโลก

- ปลุกจิตสำนึกให้คนไทยในชาติตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

นอกจากโครงการพัฒนาทั้ง 38 โครงการที่ครอบคลุม 6 ยุทธศาสตร์หลักข้างต้นแล้ว การดำเนินการต่างๆ ภายใต้แผนแม่บทการท่องเที่ยวของพม่าปี 2556-2563 รัฐบาลพม่าจะให้ความสำคัญใน 7 ประเด็นหลัก คือ ความเท่าเทียมกันทางเพศ ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน การนำนวัตกรรมทางการเงินไปใช้อย่างเหมาะสม ความร่วมมือในระดับภูมิภาค การให้บริการผู้ต้อโอกาสและผู้พิการ และการรับฟังความเห็นและการมีส่วนร่วม โดยตั้งเป้าเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาพม่าเป็น 3 ล้านคนในปี 2558 และ 7.5 ล้านคนในปี 2563 นอกจากนี้ ยังตั้งเป้าเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเป็น 1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2563

โอกาสการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของพม่าที่มีแนวโน้มสดใสทำให้นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจเข้าไปลงทุนในธุรกิจโรงแรมและบริการที่เกี่ยวข้องในพม่ามากขึ้น ซึ่งรวมถึงเครือโรงแรมยักษ์ใหญ่ของโลก อาทิ Accor, Best Western, Hilton และ Shangri-La ที่ได้เข้าไปลงทุนในพม่าแล้ว ปัจจุบันโครงการลงทุนในธุรกิจโรงแรมของนักลงทุนต่างชาติในพม่ามีทั้งสิ้น 39 โครงการ ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว 30 โครงการ และอีก 6 โครงการ กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ขณะที่อีก 3 โครงการเพิ่งได้รับใบอนุญาตการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของพม่า (Myanmar Investment Commission : MIC) โครงการลงทุนส่วนใหญ่เป็นของนักลงทุนสิงคโปร์ จำนวน 14 โครงการ รองลงมา คือ ไทย 10 โครงการ ญี่ปุ่น 6 โครงการ ฮองกง 4 โครงการ มาเลเซีย 2 โครงการ ทั้งนี้ ข้อมูลล่าสุดของ Ministry of Hotels and Tourism ของพม่า ระบุว่าในปี 2556 ที่พักในพม่าซึ่งรวมถึงโรงแรม โมเต็ล และเกสต์เฮาส์ มีทั้งสิ้น 923 แห่ง มีห้องพักรวมกันทั้งสิ้น 34,834 ห้อง โดยที่พักรส่วนใหญ่อยู่ในเมืองย่างกุ้ง จำนวน 232 แห่ง มีห้องพักรวม 10,175 ห้อง รองลงมา คือ เมืองมัณฑะเลย์ จำนวน 104 แห่ง มีห้องพักรวม 4,439 ห้อง กรุงเนย์ปีดอร์ จำนวน 50 แห่ง มีห้องพักรวม 4,030 ห้อง และเมืองพุกาม จำนวน 77 แห่ง มีห้องพักรวม 2,386 ห้อง โดยที่พักรทั้ง 923 แห่งแบ่งเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว จำนวน 6 แห่ง โรงแรมระดับ 4 ดาว จำนวน 17 แห่ง โรงแรมระดับ 3 ดาว จำนวน 83 แห่ง โรงแรมระดับ 2 ดาว จำนวน 116 แห่ง โรงแรมระดับ 1 ดาว จำนวน 102 แห่ง และ Certificated Hotel จำนวน 599 แห่ง จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าพม่ายังขาดแคลนที่พักระดับบน ทำให้ในฤดูกาลท่องเที่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม ห้องพักรในโรงแรมที่ได้มาตรฐานมักไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยที่จะเข้าไปลงทุนทำธุรกิจโรงแรมที่มีคุณภาพดีและให้บริการครบวงจร รวมทั้ง Boutique Hotel ซึ่งผู้ประกอบการไทยมีความชำนาญเป็นอย่างดี

ผู้ประกอบการที่สนใจเข้าไปลงทุนในธุรกิจโรงแรมและบริการที่เกี่ยวข้องในพม่าควรศึกษากฎระเบียบด้านการลงทุนให้รอบด้าน ซึ่งภายใต้กฎหมายลงทุนต่างชาติฉบับใหม่ (New Foreign Investment Law) กำหนดระยะเวลาการเช่าที่ดินได้นานถึง 50 ปี และสามารถต่ออายุได้ 2 ครั้ง ครั้งละ 10 ปี อีกทั้งยังกำหนดให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ 100% ในกลุ่มโรงแรมระดับ 3-5 ดาวเท่านั้น ส่วนการลงทุนในกลุ่มโรงแรมระดับ 1-2 ดาวต้องลงทุนในรูปแบบ Joint Venture กับชาวพม่า ขณะที่การลงทุนในธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจสปา ต้องเปิดดำเนินการในโรงแรมระดับ 3-5 ดาว รวมทั้ง Boutique Hotel นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรศึกษาและให้ความสนใจกับประเด็นต่างๆ อย่างละเอียดรอบคอบ อาทิ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความหลากหลายของชนชาติและวัฒนธรรมในพม่า ความเสี่ยงด้านต้นทุนโดยเฉพาะราคาที่ดินในเมืองเศรษฐกิจสำคัญที่อยู่ในระดับสูง และความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า และน้ำประปา เพื่อให้การเข้าไปลงทุนในพม่าประสบความสำเร็จ

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด